

beviisning ikke alene bør have, men vil faae, naar det faaer Tid og No til at udvilde sig; det er denne Indskyldelse, som i mine Tanker gjør det til en Nødvendighed at bibeholde det.

Naar der har været forskjellige Meninger om, hvilke Beparelser Lovudkastet vil frembringe ligeoverfor den nu bestaaende Ordning, saa har jeg allerede tidligere erklæret, at dette ikke for mig er det Afgjørende; men jeg maa dog ved Siden af den høie Burdering, man har opstillet af de Statseieendomme, som Stamstutteriet benytter, gjøre gjældende som min Opfattelse af dette Forhold, støttet paa særligt Kjendskab til selve Eiendommene, at hvad der her er udtalt derom, er i allerhøieste Grad overbrevet. Stamstutteriet disponerer, som bekendt over et Jordareal af dyrket, brugbar Jord af imellem 250 og 300 Tønder Land. Hvad der iøvrigt staaer opført som Appertinentier til Stamstutteriet, er for en stor Deel af den Bestaafenhed, at Stamstutteriet aldeles ikke kan bruge det, og det henhører navnlig til den Klasse Jord, som jeg under et andet Lovudkastis Behandling betegnede som kvalificeret Skovjord, idet denne Jord er meget for ringe til at bruges paa anden Maade. — Jeg troer ikke, at Rigsdagstidenden vil stadfæste, hvad den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) lagde mig i Munden, at jeg skulde have brugt Udtrykket „løse Stemninger“, dette Udtryk vil neppe findes der; jeg talte ganske vist om Stemninger i Modsetning til Overbeviisning, støttet paa Kjendsgjerninger; men jeg troer ikke, at jeg har tilladt mig noget Udtryk som det af den ærede Rigsdagsmand citerede. Jeg har heller ikke, som den ærede Rigsdagsmand for Veile Amt (Gab) muligviis antog, udtalt, at Thinget her skulde have handlet „letfindigt“, men det var maaskee ikke mig, han sigtede til, muligviis var det en Anden. Det forekommer mig, at naar man overhovedet vil undersøge, om disse Spørgsmaal her ere blevne behandlede letfindigt eller besindigt, kan man ikke lade være at see hen til Datoen af den gjældende Lov og til Datoen af Forsøgene paa at omkaste den. Naar en Lov er vedtagen med en klæffelig, anstændig Majoritet i Repræsentationen, saaledes som Loven af 23de Januar 1862, og der saa — saavidt jeg

erindrer — kun to Aar efter fremkommer Forslag om at kuldkaste den, saa kunne disse Forsøg efter min Mening i det Mindste ikke kaldes besindige. — Naar den ærede Rigsdagsmand for Veile Amt udtalte som sin bestemte Formening, at et Spørgsmaal som dette dog umulig kunde gjøres til et Cabinetsspørgsmaal — han meente saubhnlignviis et Portefeuille-spørgsmaal — da maa den ærede Rigsdagsmand forlade mig, at den rette Dommer om dette Spørgsmaal troer jeg kun vedkommende Minister selv kan være. Jeg maa iøvrigt gjøre opmærksom paa, at her ikke er Tale om, at en Forandring i Loven af 23de Januar 1862 til et Lovudkast af Indhold som det, jeg har foreslået, skulde være et Cabinets- eller Portefeuille-spørgsmaal; Spørgsmaalet har jo kun været stillet saaledes, om Ophævelsen af Stamstutteriet paa Frederiksborg skulde gjøres dertil; men naar Spørgsmaalet stilles saaledes, saa maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at der for en Minister er en himmelvid Forskjel paa, om det kan lykkes ham at gennemføre et reformerende Forslag, eller ikke, eller om det kan lykkes en Minister at fastholde af det ifølge Loven Bestaaende det, som han anseer for nødvendigt, eller ikke. Jeg troer, at der er ikke alene et kvantitativt, men ogsaa et kvalitativt Hensyn at tage. Dersom der her fra min Side var Spørgsmaal om at forelægge det ærede Thing et Forslag om at oprette et Stamstutteri mere i Symland, eller om, at man skulde gjøre et eller andet Nytt, da stillede Sagen sig for mig ganske anderledes; men her gjælder det om at bevare det, der har bestaaet i Aarhundreder, og som i dette Dieblit bestaaer, ifølge en temmelig ny og af selve Rigsdagen vedtagen og af Kongen stadfæstet Lov. Forsøgene paa at ville kuldkaste dette Bestaaende igjennem en Rægtelse paa Finantsloven troer jeg, at jeg, ligesaa vel som enhver anden Minister, er fuldt berettiget til at gjøre til et Portefeuille-spørgsmaal.

Solstein: Jeg skal kun gjøre to ganske korte Bemærkninger ligeoverfor det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gab). Den ærede Rigsdagsmand udtalte med megen Bestemthed to Paaastande, som oftere ere blevne